

بررسی و انتخاب ارقام بادام دیرگل جدید

محمد جواهرده

مرکز تحقیقات کشاورزی سمنان، شاهرود

در این طرح ۲۶ رقم بادام (از شماره شاهرود ۱ تا شاهرود ۲۶) از ارقام بادام مشهور کشورهای صاحب نام دنیا همچون آمریکا، ایتالیا، اسپانیا، شوروی، فرانسه و ارقام مشهور ایرانی، به منظور دستیابی به ارقام دیرگل، پرمحصول و مرغوب با صفات زراعی مطلوب مورد مطالعه قرار گرفتند. این طرح در دو مرحله تحقیقاتی شامل بررسی مقدماتی در کلکسیون از سال ۱۳۶۰ (به مدت ۷ سال) و مقایسه ارقام در قالب طرح آماری بلوکهای کامل تصادفی از سال ۱۳۶۷ (به مدت ۸ سال) در چهار تکرار با فاصله کاشت ۶×۶ متر انجام شد.

نتایج حاصل از یادداشت برداریها و اندازه گیری صفات مختلف مورفولوژیکی و رویشی درخت، خواص کمی و کیفی میوه و مغز میوه و محاسبات انجام شده بر روی این صفات نشان می دهد که از نظر زمان گلدهی، ارقام به چهار گروه خیلی دیرگل (شاهرود ۱۶، شاهرود ۸ و شاهرود ۷)، دیرگل (شاهرود ۱۲، ۱۸، ۱۵، ۶)، متوسط گل (شاهرود ۱۷ و شاهرود ۲۱) و ارقام زودگل (رقم منقا و نجف آباد) تقسیم می شوند. به طوری که ارقام خیلی دیرگل با ارقام زودگل از ۲۱ تا ۳۰ روز در شروع ظهور گل اختلاف دارند.

- از نظر میزان عملکرد میوه با پوست چوبی: رقم شاهرود ۱۲، ۱۸، ۱۷، ۱۵، ۶ و ۲۱ به ترتیب با ۳۶۰۰، ۲۷۰۰، ۲۴۰۰، ۲۱۰۰ و ۱۸۰۰ کیلوگرم در هکتار نسبت به سایر ارقام برتری نشان داده اند، اما این صفت معیار خوبی برای انتخاب رقم برتر نمی باشد.

- از نظر میانگین عملکرد مغز میوه و کیفیت آن:

رقم شاهرود ۱۸ = ۱۶۷۵ kg/hec، شاهرود ۱۵ = ۱۳۶۵ kg/hec و شاهرود ۱۲ = ۱۱۵۰ kg/hec،
شاهرود ۱۷ = ۹۶۰ kg/hec، شاهرود ۶ = ۸۴۰ kg/hec و شاهرود ۲۱ = ۷۲۰ kg/hec
نسبت به سایر ارقام برتری نشان داده اند.